

Præsidentens tale 2007

Deres Kongelige Højhed, mine damer og herrer.

Akademiet er endnu engang nået til et vendepunkt i sin 250 år lange historie. Samtidens ændrede krav slår ind i vores institution, og pålægger os at justere vores mål, vores værdier og vores selvopfattelse.

Det er på ingen måde noget nyt for Akademiet. Hanne Marcussen, der i en periode var rektor for arkitektskolen gennemgår i en artikel fra 1979 Kunstakademiets udvikling fra dets stiftelse under enevælden over den borgerlige stat, til det hun kalder den interventionistiske stat og frem til perioden efter studenteropgøret i 1968. Med udgangspunkt i den samfundsmæssige udvikling beskriver hun, hvordan den gang på gang påvirker institutionen og stiller krav om ændringer af de funktioner, der indtil da har været nødvendige, men som nu må tage anden form. Helt fra begyndelsen varetog Akademiet to funktioner: På den ene side var man rådgiver for staten i kunstneriske spørgsmål, på den anden side fungerede man som uddannelsesinstitution for dem, der senere skulle indtræde som udøvende kunstnere i statens tjeneste. Disse to funktioner blev administrativt adskilt i 1959 efter en langvarig omstillingsproces. En proces, der tog sit afsæt i den industrielle udvikling af

byggesektorens stærkt stigende krav - krav til tegnestuernes evner for at klare teknisk og administrativ styring af komplicerede byggeopgaver.

Gennem de senere år har udviklingen lokalt, såvel som globalt, sat radikale nye dagsordener. For eksempel har oprettelsen af Kunstrådet og de billedkunstneriske udvalg, forvaltet af Kunststyrelsen, haft stor indflydelse på kunstnernes situation, og det har indirekte ændret Akademiets rolle i kunstnersamfundet. Og især globaliseringen har uoverskuelig indflydelse på kunstneres og arkitekters arbejde og påkalder derfor også behovet for at diskutere og justere Akademiets målsætning.

Akademiet er med jævne mellemrum blevet mødt med kritik af sin historiske opdeling i de tre sektioner: Arkitekt-, billedhugger- og malersektionen.

I det forløbne år har Raadet diskuteret sektionsopdelingen internt og med Juryen. En arbejdsgruppe redegjorde for overvejelserne, der endte i et notat om emnet. På vores hjemmeside kan notatet læses i sin helhed.

Kort fortalt valgte Raadet af mange grunde at fastholde den hidtidige struktur, og jeg citerer her fra notatet: *Akademiraadet har nøje overvejet konsekvenserne af såvel en sammenlægning som en opdeling i flere*

sektioner, men finder ikke at Raadet derved styrkes i sin primære funktion som Statens rådgiver i kunstneriske spørgsmål.

Det er Rådets opfattelse at kritikken er rettet mod identifikations- og tidligheds problematikken. Mens kritikken ikke er rettet mod institutionens tredeling som sådan.

Akademiets og dermed Akadimirådets opdeling i tre sektioner er et uvurderligt redskab, både i forhold til at håndtere Raadets komplekse faglige spørgsmål og i forhold til at afbalancere faggruppernes eksterne og interne uenighed, idet alle tre sektioner skal høres og den simple polarisering mellem to parter nuanceres og reduceres.

Det er exceptionelt i et internationalt perspektiv, at vi i Danmark har holdt fast ved samhørigheden mellem arkitekter, malere og billedhuggere, som fra gammel tid var knyttet sammen i Akademierne. Fra periode til periode har der også været forskel på, hvor tæt fagene har været forbundne i fælles udfordringer. Ikke desto mindre er det en kolossal styrke for Raadets arbejde, at hele det æstetiske felt er repræsenteret. Fra landskabsarkitektens store skala, over bygningens krop til produktdesignet og videre til den fri kunsts skaben indenfor maleriets ramme og helt ud i de nyeste eksperimenter med videokunst og kunst på internettet. Men på dette tidspunkt i historien kræver det igen, at der nytænkes, så vi kan forme de nødvendige rammer. Disse rammer skal kunne forene vores

fælles ressourcer, så de bringes i spil på en nyttig og konstruktiv måde for samfundet.

Både i Akademiet og Raadet har der været stor interesse for og enighed om at se på strukturen, legitimiteten og nye fælles mål for institutionen. Dels er dette vigtigt for at fastholde, at arkitekter og billedkunstnere, der besidder en fagspecifik viden på det højeste niveau i æstetikens verden, også i fremtiden vil lægge tid og kræfter i Akademi Raadets arbejde.

Dels har Raadet behov for at synliggøre de kompetencer, Raadet har, og som man ikke finder andre steder i samfundet. Det kongelige Akademi for de Skønne Kunster er den højeste instans, man kan henvende sig til i æstetiske spørgsmål.

Samtidig er det vigtigt at få omformet institutionen, så den bliver i stand til at gå i direkte dialog med omverdenen.

Det at få synliggjort Akademiets kompetencer og signalere åbenhed og lyst til at gå i dialog er et af de vigtigste redskaber i omstillingsprocessen.

Akademiet er som skabt til at være institution eller base for dialog med staten, regionerne og kommunerne, som samtalepartner omkring æstetiske forhold. Og dem er der mange af. De strækker sig lige fra placering af svinefarme og motorveje i landskabet over byplanjusteringer af de små lokalsamfund og spørgsmål fra borgerne i forbindelse med nybyggerier og bygningsændringer. Det handler alt sammen om, hvordan det danske land skal se ud, altså æstetik.

Raadet har derfor indskrevet i Årsrapporten for 2006, at man forventer at nedsætte et udvalg, der vil se på Akademiets mål og struktur fremover.

I den allernærmeste fremtid udgiver Akademiraadet et flot illustreret memorandum om landskabssyn og planreform. Det arbejdsudvalg - som Raadet nedsatte og som i foråret 2006 afleverede et memorandum om de nye perspektiver for det åbne land oven på kommunesammenlægningerne og ændringer i planlovsystemet - kom i den forbindelse med en lang række anbefalinger. Nogle af disse anbefalinger ville det være oplagt, at Akademiet lagde lokaler og ekspertise til at folde ud og diskutere.

På et område er dette allerede praksis. Akademiraadets Udvalg for Kirkekunst har gennem de senere år udviklet en åben og konstruktiv dialog med menighedsrådene landet over. Udvalget udtaler sig til Stiftsøvrighederne om konkrete forslag til udsmykninger i kirker og om ændringer af visuel betydning for kirkerummene. Gennem en bevilling fra Kirkeministeriet har kirkeudvalget kunnet skabe en slags konsulentordning, og man er for tiden ved at udarbejde en præcis vejledning, som menighedsrådene kan benytte. På den måde har kirkeudvalget forbilledligt vist Akademiet og Raadet, hvordan en sådan samfundsmæssig platform kan udvikles og gøres synlig.

Synlighed er et kodeord i dag ikke bare for vores institution, overalt tales der om synlighed. Det var også behovet for at blive synlige, der for tre år siden fik Raadet til at beslutte sig for at gennemføre tre konferencer med aktuelle emner for billedkunstnere og arkitekter – emner, der skulle komme med indspark i den debat, der allerede foregår i miljøerne. I 2005 afholdt vi derfor konferencen : " Hvordan står det til med den kunstneriske frihed" og i 2006 konferencen : "Hvordan fremmer vi arkitekturen som kunstart".

Vi har stadig den tredje konference om Globaliseringen til gode. For at udvide feltet besluttede Raadet sig for at spørge arkitektskolen og billedkunstskolerne, om det var muligt i fællesskab at lave en konference om globaliseringens påvirkning af vilkårene og indholdet i arkitekturen og billedkunsten. Det var med stor tilfredshed, at vi kunne konstatere, at vi havde fælles interesser, og at begge skoler var interesserede og stillede op. Overordnet set kommer konferencen til at handle om æstetikken og om uddannelserne. Hvordan påvirkes og ændres æstetikken og uddannelserne under de nye forhold, som globaliseringen byder os. Konferencen vil blive afholdt torsdag den 11. oktober dette efterår. Det er endnu ikke afgjort, om det bliver her i Festsalen eller på arkitektskolen.

Men I vil høre nærmere derom, når konferencens program er fastlagt, og vi sender indbydelser ud.

Hvis nogen skulle være interesserede i det daglige virke i det forløbne år, er man meget velkommen til at orientere sig på vores hjemmeside.

I løbet af de tre år jeg har været præsident for Akademiet, har Raadet vænnet sig til at lave årsrapporter og at gå til virksomhedsmøder i Kulturministeriet. Vi har lært at formulere, hvad vores forventninger er til det kommende år og at vurdere årets faglige resultater, når det er omme. Årsrapporten er et godt redskab for en institution, der gerne vil forandre sig i takt med at samfundet ændrer sig og får nye behov for rådgivning. Med den i hånden er man hele tiden ajour med, hvor man står og tvunget til at se, hvor man vil gå hen. Jeg vil gerne slutte af med at sige tak for, at jeg fik den store fornøjelse at være formand for Akademiraadet og præsident for Akademiet i tre år. Da jeg ikke længere er medlem af Raadet, vil jeg ikke fremover have taletid i den sammenhæng, men her på falderebet vil jeg ønske Akademiet og Raadet held og lykke med den videre omstilling til det 21. århundrede.

Tak for opmærksomheden

Præsidentens afsluttende bemærkninger 2007

Tak til Elisabeth Møller-Jensen for den tankevækkende og interessante festforelæsning og Liv og Ingo for den fascinerende musik og sang.

Også jeg vil gerne takke medaljemodtagerne og sige tillykke.

De 20 ordinære medlemmer i hver af Akademiets tre sektioner har netop valgt medlemmer til Akademiraadet for de kommende 2 år, og jeg vil her takke de afgangende raadsmedlemmer.

De medlemmer, der fratræder 1. april er arkitekten Jan Søndergaard og billedhuggeren Eva Koch -tak for Jeres indsats. Tage Lyneborg forlader nu Raadet som suppleant - efter mange års arbejde både som medlem og ikke mindst som præsident i perioden 1993-96.

Maleren Henrik Flagstad fratræder som medlem men fortsætter som suppleant, mens Søren Ankarfeldt forlader Raadet som suppleant.

Tak til Jer alle for godt og konstruktivt samarbejde.

Velkommen til de nye raadsmedlemmer - arkitekten Stig Lennart Andersson, billedhuggerne Ingvar Cronhammar og Jytte Høy samt maleren Lars Ravn.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at ønske alt held og lykke til arkitekten Kristine Jensen, der overtager hvervet som formand for Akademiraadet fra på søndag. Jeg har haft et fantastisk godt samarbejde med Kristine i de sidste 4 år, og jeg ved, at Kristine besidder alle de egenskaber, Akademiet og Raadet behøver, for at institutionen kan folde sig ud, som den svane, den bør være.

Niels Reumert, som har været faggruppeformand for malersektionen gennem en årrække, er efter en længere sygdomsperiode på vej tilbage til raadsarbejdet, og vi glæder os til at se ham her hos os igen. Akademisekretær Tove Lergaard valgte efter mere end 30 års tro tjeneste at opsige sit job for nogle måneder siden. Anne Marie Nehammer er foreløbig ansat som vikar, og efter sommerferien regner vi med, at akademisekretærposten igen er intakt.

Dette bringer mig til at takke Raadets tilbageværende 2 deltidsansatte sekretærer – Lena og Nina, der har måttet trække det store læs efter Tove Lergaards aftrædelse. De har sørget for, at Raadets sekretariat har kunnet fungere, og at festen i aften kan afholdes – nogenlunde som den plejer. Jeg vil gerne takke dem for deres store indsats og loyalitet over for Raadet og for mig som formand.

Akademiet, Raadet, Juryen og udvalgene indtager også den særstilling, at medlemmerne – bortset fra præsidenten, der modtager et beskedent vederlag - stiller deres arbejdskraft gratis til rådighed

for det offentlige. Til alle disse medlemmer vil jeg sige tak, fordi I føler jer forpligtet til at lægge kræfterne i det arbejde, Akademiet udfører for at gøre vore omgivelser smukkere og bedre at leve i. Og tak til alle, der har afset tid til at komme til stede i aften.

En ganske særlig tak vil jeg tillade jeg mig at bringe Hans Kongelige Højhed Prinsgemalen for den interesse, der er udvist for Akademiet gennem mange år.

Til sidst en praktisk oplysning.

Som I sikkert har lagt mærke til på Jeres adgangskort, så har ikke alle fået anvist en bordplads. Der er bordsætning i Kuppelsalen alle andre bordpladser er til Jeres fri afbenyttelse.

Velkommen i Østfløjen.